

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Consultation Paper

เอกสารรับฟังความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลสัมฤทธิ์ พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน
สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สิงหาคม 2567

บทนำ

ด้วยปัจจุบันระบบการชำระเงินในประเทศไทยมีพัฒนาการที่สำคัญในหลายด้าน ทั้งในการพัฒนาของเทคโนโลยี ความหลากหลายของผู้ประกอบธุรกิจและรูปแบบของการให้บริการ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งเพิ่มทางเลือกและการเข้าถึงบริการทางการเงินได้เป็นอย่างดี โดยมีพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 (พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน) เป็นกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงิน และกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการ ซึ่งในการนี้ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐพึงจัดทำกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน รวมทั้งต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เพื่อตรวจสอบว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงได้จัดทำเอกสารรับฟังความคิดเห็นฉบับนี้ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน และกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ 6-31 สิงหาคม 2567 ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถนำส่งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์ม (เอกสารแนบ 1) ผ่านช่องทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์ของ ธปท. (www.bot.or.th) หรืออีเมล งานประเมินผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน และเทคโนโลยีทางการเงิน สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. (E-mail : RIA-PSA@bot.or.th)

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ งานประเมินผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน ธปท. โทร. 0 2283 5137, 0 2356 7230, 0 2283 6718 หรือ E-mail : RIA-PSA@bot.or.th

1. วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย	1
2. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย	5
3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการมีกฎหมาย	6
4. สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย	7
5. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย	8
6. กำหนดการรับฟังความคิดเห็น	8

เอกสารแนบ 1 แบบฟอร์มรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน
พ.ศ. 2560 และกฎหมายลำดับรอง

เอกสารแนบ 2 สรุปสาระสำคัญรายมาตราของพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

เอกสารแนบ 3 พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 กฎหมายลำดับรอง และแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง

1. วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

1.1 สาเหตุที่ต้องมีการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

ระบบการชำระเงินมีความสำคัญในฐานะเป็นกลไกและมาตรการในการสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง รองรับการทำธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไป และเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจโดยรวม ดังนั้น ระบบการชำระเงินจึงต้องมีความปลอดภัย สะดวก รวดเร็ว มีเสถียรภาพ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ก่อนปี 2560 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลผู้ประกอบการระบบการชำระเงินและบริการชำระเงินมีหลายฉบับ เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) รวมถึงมีหน่วยงานที่กำกับดูแลหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

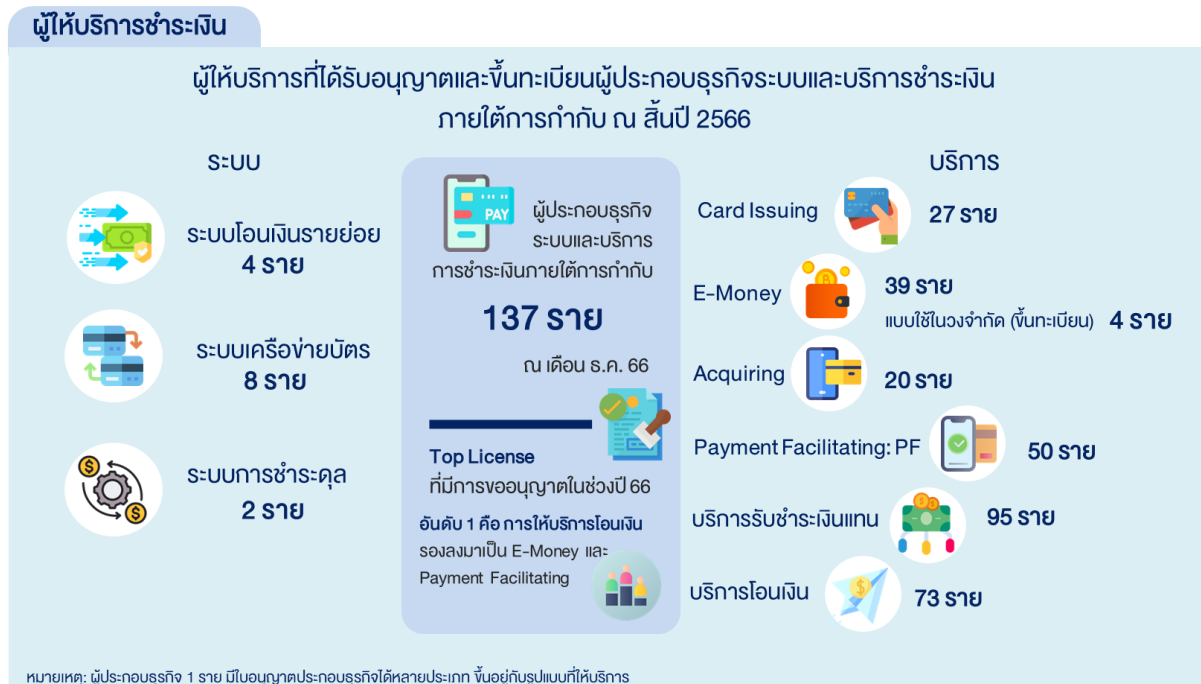
ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลระบบการชำระเงินและบริการชำระเงิน มีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 (พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน) เพื่อกำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินและบริการชำระเงินให้เป็นเอกภาพ ในกฎหมายฉบับเดียว โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจระบบและบริการชำระเงินภายใต้การกำกับจะต้องได้รับอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังผ่าน ธปท. และกำหนดให้ ธปท. มีหน้าที่กำกับดูแลผู้ประกอบการดังกล่าว ภายใต้การกำหนดกรอบนโยบายของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) เพื่อให้ระบบการชำระเงินมีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี สอดคล้องตามมาตรฐานสากล¹ และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการ อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ และนำไปสู่การมีเสถียรภาพของระบบการชำระเงินและระบบการเงินโดยรวม

1.2 ภาพรวมสภาพการณ์ระบบการชำระเงินในปัจจุบัน

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน มีผลบังคับใช้ ระบบการชำระเงินของไทย มีพัฒนาการที่สำคัญหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความหลากหลายของผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงรูปแบบของการให้บริการที่ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบริการหรือผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงและมีทางเลือกในการทำธุรกรรมทางการเงินได้ตรงตามความต้องการด้วยความสะดวกและง่ายมากขึ้น

¹ มาตรฐานสากล Principles for Financial Market Infrastructures (PFMI) คือ มาตรฐานในการกำกับดูแลระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน ที่ออกโดย Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI) ร่วมกับ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) เมื่อเดือนเมษายน 2555

ณ สิ้นปี 2566 ประเทศไทยมีผู้ประกอบการธุรกิจ อันได้แก่ ผู้ให้บริการระบบและบริการการชำระเงิน ภายใต้การกำกับของ ธปท. จำนวนรวม 137 ราย แบ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ² 12 ราย และผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ³ 125 ราย

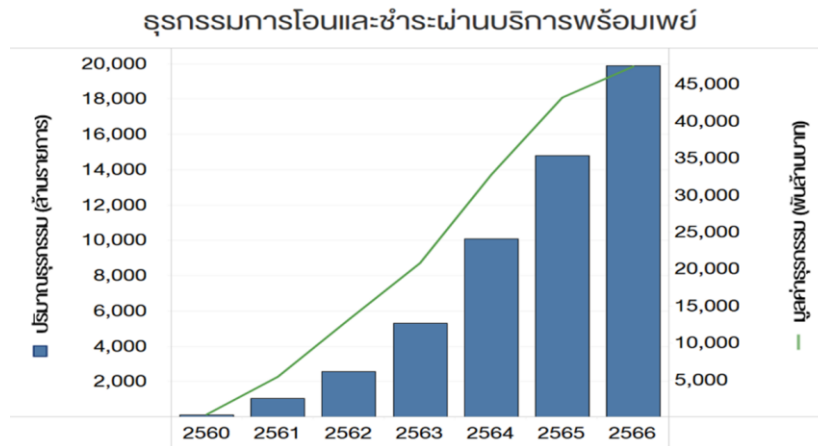
ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับส่วนใหญ่ขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจมากกว่า 1 ประเภท เช่น การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ บริการรับชำระเงิน และบริการโอนเงิน นอกจากนี้ยังมีการให้บริการในลักษณะสร้างความร่วมมือกับบริษัทในเครือหรือพันธมิตรอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศการชำระเงินร่วมกัน สามารถให้บริการทางการเงินที่ครบวงจร และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการรายย่อยได้มากขึ้น

สำหรับการทำธุรกรรมชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ของประเทศไทย ส่วนใหญ่จะผ่านระบบพร้อมเพย์ (PromptPay)⁴ ซึ่งเป็นระบบโอนเงินรายย่อยที่ให้บริการตั้งแต่ปลายปี 2559 โดยปัจจุบันผู้ประกอบการได้มีการต่อยอดการให้บริการที่หลากหลาย ทำให้ระบบพร้อมเพย์มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงมูลค่าของธุรกรรม โดย ณ สิ้นปี 2566 มีปริมาณธุรกรรมจำนวนมากกว่า 19,800 ล้านรายการ และมูลค่าธุรกรรมจำนวนมากกว่า 47,400 พันล้านบาท

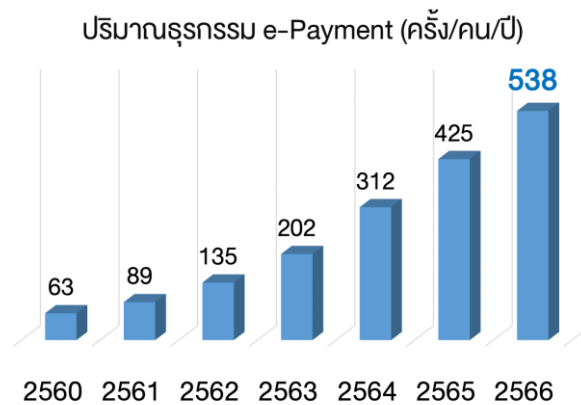
² ได้แก่ ระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ให้บริการของระบบ ระบบเครือข่ายบัตร และระบบการชำระดุล

³ ได้แก่ การให้บริการบัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือบัตรเอทีเอ็ม (Card Issuing) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Money) การให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquiring) การให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitating) การให้บริการรับชำระเงินแทน และการให้บริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

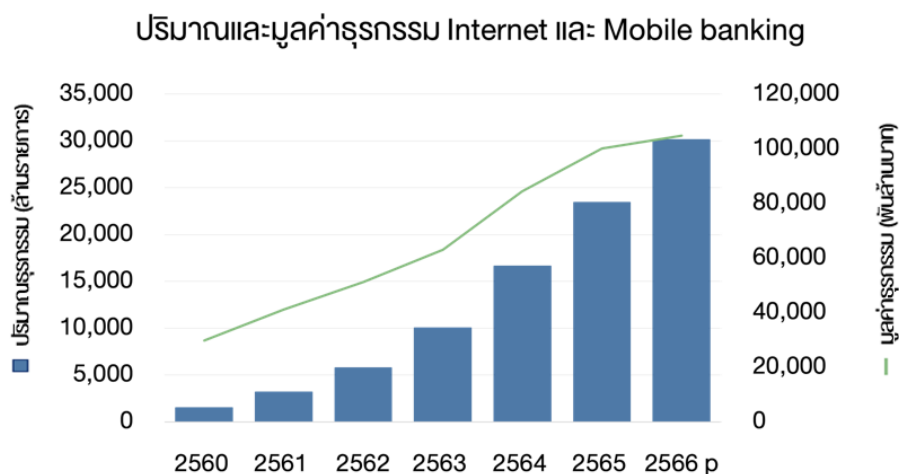
⁴ ระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) เป็นโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่ช่วยเพิ่มทางเลือกให้ผู้ให้บริการสามารถโอนเงินโดยใช้เลขประจำตัวประชาชนหรือหมายเลขโทรศัพท์มือถือ (หรือหมายเลขอื่นของผู้รับ) รวมไปถึงเลขที่บัญชีธนาคาร ผ่านช่องทางดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ปี 2559

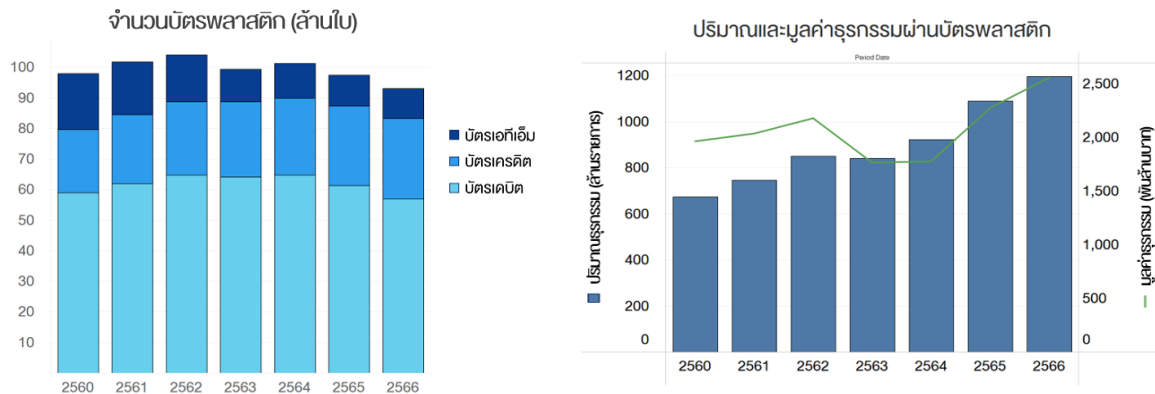
นอกจากนี้ ในภาพรวมของประเทศไทย ประชาชนได้มีการทำธุรกรรม e-Payment เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดย ณ สิ้นปี 2566 มีปริมาณการทำธุรกรรมเฉลี่ย 538 รายการต่อคนต่อปี ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบ 9 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีปริมาณการทำธุรกรรมเฉลี่ย 63 รายการต่อคนต่อปี

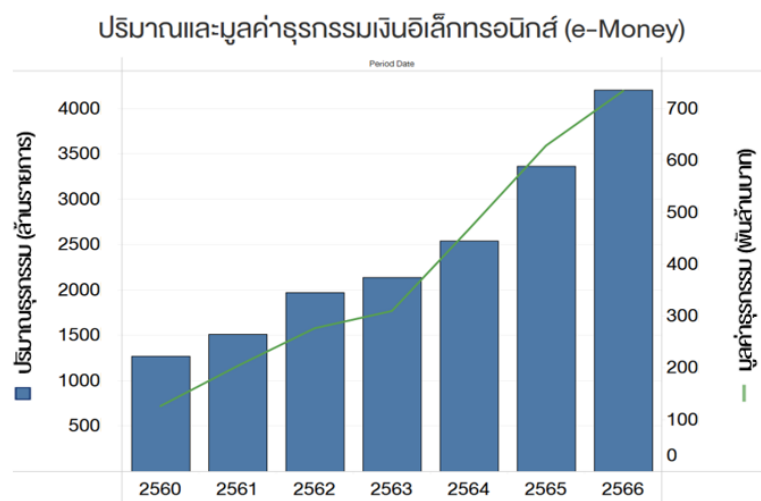
การทำธุรกรรม e-Payment ของประชาชนในประเทศไทยส่วนใหญ่จะทำธุรกรรมผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือมากกว่า 104,800 พันล้านบาท โดยตั้งแต่ปี 2561-2566 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 24 ต่อปี

สำหรับการทำธุรกรรมผ่านบัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือบัตรเอทีเอ็ม ของประชาชน ณ สิ้นปี 2566 มีจำนวนบัตรเครดิต บัตรเดบิต และบัตรเอทีเอ็มในระบบมากกว่า 93 ล้านใบ และมีปริมาณธุรกรรมมากกว่า 1,100 ล้านรายการ

นอกจากนี้ การใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปี 2566 มีมูลค่าการใช้ e-Money อยู่ที่ประมาณ 734,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากการใช้งานที่สะดวกสบายและสามารถนำไปใช้ในการชำระค่าสินค้าบริการได้อย่างหลากหลาย และยังมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในอนาคต

อย่างไรก็ดี แม้ว่าปัจจุบันช่องทางและบริการ e-Payment จะมีความหลากหลาย แต่วิวัฒนาการของเทคโนโลยีและกระแสโลกดิจิทัลยังคงมีอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้สอดคล้องกระแสดังกล่าวจึงยังคงต้องดำเนินต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการริเริ่มพัฒนาบริการใหม่ ๆ ที่จะมาช่วยสนับสนุนการทำธุรกรรม e-Payment เช่น บริการ pass-through digital wallet ที่ไม่ได้มีการบันทึกมูลค่าหรือจำนวนเงินที่ชำระไว้ล่วงหน้า (stored value) โดยผู้ให้บริการไม่มีกลไกหรือหน้าที่ในการครอบครอง ควบคุม หรือเคลื่อนย้ายเงิน แต่มีบทบาทในการสนับสนุนให้เกิดการทำธุรกรรมชำระเงินได้⁵

⁵ ตัวอย่างเช่น Google Wallet, Apple Pay, Samsung Pay

2. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

2.1 กรอบหลักการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน ให้อำนาจ ธปท. ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน โดยปัจจุบัน ธปท. ได้กำกับดูแลภายใต้กรอบหลักการกำกับดูแลที่สำคัญ 5 ด้าน ตามที่ กรช. เห็นชอบ ดังนี้

(1) ด้านฐานะทางการเงิน เพื่อดูแลผู้ประกอบการธุรกิจให้มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงเพียงพอต่อการให้บริการได้อย่างต่อเนื่องทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

(2) ด้านธรรมาภิบาล เพื่อให้มีการบริหารจัดการและควบคุมภายในตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ รวมถึงมีกรรมการและผู้บริหารที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

(3) ด้านการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัย เพื่อให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risk) ความเสี่ยงด้านการชำระดุล (settlement risk) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (operational risk) และความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT risk) ที่เหมาะสมกับธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับและบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ โดยให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความลับของระบบและข้อมูล (confidentiality) มีความถูกต้องเชื่อถือได้ (integrity) และให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง (availability)

(4) ด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการ เพื่อดูแลผู้ใช้บริการให้ได้รับบริการอย่างเป็นธรรม โดยให้มีการคุ้มครองเงินรับล่วงหน้าของผู้ใช้บริการ การให้ผู้ประกอบการธุรกิจเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องและค่าธรรมเนียมในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ การรักษาข้อมูลความลับของผู้ใช้บริการ และการจัดการข้อร้องเรียนอย่างเหมาะสม

(5) ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลที่เท่าเทียมกัน (level playing field) ทั้งผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน และสนับสนุนนวัตกรรม อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับและบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับของไทย

ทั้งนี้ สรุปลักษณะสำคัญรายมาตราของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน ปรากฏตามเอกสารแนบ 2 และกฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง ปรากฏตามเอกสารแนบ 3

2.2 ขอบเขตของระบบการชำระเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล

พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน แบ่งระบบการชำระเงินออกเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่

(1) **ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ** เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศที่รองรับการโอนเงินมูลค่าสูง การหักบัญชี หรือการชำระดุลระหว่างสมาชิก ซึ่งหากระบบเกิดปัญหา

หรือหยุดชะงัก อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิกในระบบอย่างต่อเนื่องเป็นวงกว้าง และอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการชำระเงินหรือระบบเศรษฐกิจการเงินโดยรวมของประเทศได้ จึงจำเป็นต้องคุ้มครองให้การโอนเงิน การชำระดุล หรือการหักบัญชีที่ทำผ่านระบบดังกล่าว ซึ่งเกิดขึ้นก่อนเวลาที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของสมาชิกของระบบ ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนเสร็จสิ้น และมีผลสมบูรณ์ ไม่สามารถเพิกถอน กลับรายการ แก้อៃ หยุต หรือระงับได้ (payment finality) ทั้งนี้ ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ได้แก่ ระบบบาทเน็ต (Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network: BAHTNET) ซึ่งเป็นระบบโอนเงินมูลค่าสูงระหว่างสถาบันที่ ธปท. จัดตั้งและดำเนินการ

(2) ระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นศูนย์กลางหรือเครือข่ายระหว่างผู้ให้บริการของระบบ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการในการรับและส่งข้อมูลการชำระเงิน (switching) คำนวณยอดการชำระเงินสุทธิ (clearing) หรือชำระดุลรายการชำระเงิน (settlement) ให้กับสมาชิกของระบบ เช่น ระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ให้บริการของระบบ ระบบเครือข่ายบัตร หรือระบบการชำระดุล

(3) บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ เป็นการให้บริการการชำระเงินผ่านสื่อการชำระเงินหรือช่องทางการชำระเงินที่ใช้อย่างแพร่หลายและมีผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งการให้บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องได้รับอนุญาต หรือขึ้นทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ได้แก่

(3.1) การให้บริการบัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือบัตรเอทีเอ็ม

(3.2) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)

(3.3) การรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquiring) การให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitating) และการให้บริการรับชำระเงินแทน (Bill Payment)

(3.4) การโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดการให้บริการระบบหรือบริการการชำระเงินอื่นใด เป็นระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ระบบการชำระเงินหรือบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับเพิ่มเติมได้ ตามที่ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน กำหนด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีกฎหมาย

1) ประโยชน์ต่อ
ประชาชนและ
ภาคธุรกิจ

- มีความเชื่อมั่นต่อการใช้บริการระบบและบริการการชำระเงินที่มีการกำกับดูแลอย่างเป็นเอกภาพภายใต้ ธปท.
- สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น และได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมในการใช้บริการ

 2) ประโยชน์ต่อ ผู้ประกอบการ ภายใต้การกำกับ	● มีกรอบการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลอันส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง และเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบการชำระเงินโดยรวม ● มีแนวทางกำกับดูแลที่ยืดหยุ่น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจพัฒนานวัตกรรมทางการเงินด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการแข่งขัน การให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 3) ประโยชน์ต่อ ระบบเศรษฐกิจ และสังคม	● การมีบทบัญญัติในเรื่องการคุ้มครองผลสิ้นสุดของการโอนเงิน การชำระดุล หรือการหักบัญชีในระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เป็นการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องเป็นวงกว้างในระบบการชำระเงินและระบบการเงินโดยรวม (systemic risk) ● การเสริมสร้างความเชื่อมั่น และสนับสนุนการพัฒนาระบบการชำระเงินให้สามารถรองรับธุรกรรมทางการเงินและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศให้ดำเนินไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเชื่อถือได้ เป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ในภาคธุรกิจของประเทศ และพัฒนาระบบการชำระเงินไปสู่ระดับภูมิภาค

4. สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

นับตั้งแต่ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน มีผลใช้บังคับเมื่อปี 2561 มีการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ดังนี้

บทกำหนดโทษ	จำนวนคดี	ผู้กระทำความผิด	ผลการดำเนินคดี/มาตรการที่ฝ่าฝืน
โทษอาญา	1	ผู้ประกอบการ จำนวน 2 แห่ง ผู้บริหารของผู้ประกอบการ จำนวน 1 ราย	ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดตามมาตรา 17 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 45 วรรคสอง (กรณีผู้ประกอบการให้บริการรับชำระเงินแทนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ได้รับอนุญาต)
โทษทางปกครอง	-	-	-

5. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน ได้วางกรอบแนวทางกำกับดูแลให้มีความยืดหยุ่นไว้พอสมควร โดยกฎหมายดังกล่าวให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนก่อนให้บริการ และให้อำนาจ ธปท. ออกหลักเกณฑ์เพื่อใช้กำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับดังกล่าว โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการทบทวนหลักเกณฑ์กำกับดูแลเป็นระยะ เพื่อให้ระบบการชำระเงินและบริการการชำระเงินของไทยมีความมั่นคงปลอดภัย น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และมีการคุ้มครองผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสม รวมถึงสอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง เช่น การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจ รวมทั้งกรรมการ และผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งจากการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ การพัฒนารูปแบบและการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจ ความเสี่ยงใหม่ รวมทั้งพฤติกรรมของผู้ใช้บริการที่อาจเปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นการสมควรที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงประชาชนทั่วไปที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ได้รับข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและการพิจารณาทบทวนว่าการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวยังคงได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) ตลอดจนมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับการปรับตัวของภาคธุรกิจและช่วยลดภาระในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกินความจำเป็น ขณะเดียวกัน ธปท. ก็สามารถกำกับดูแลการประกอบธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าทันความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

6. กำหนดการรับฟังความคิดเห็น

ธปท. เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน และกฎหมายลำดับรอง ตั้งแต่วันที่ 6-31 สิงหาคม 2567 โดยผู้ที่สนใจสามารถนำส่งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์ม (เอกสารแนบ 1) ผ่านช่องทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) เว็บไซต์ของ ธปท. (www.bot.or.th) หรืออีเมล งานประเมินผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน (RIA-PSA@bot.or.th)

ผู้ประสานงาน : งานประเมินผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน | สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครอง

ผู้ใช้บริการทางการเงิน

โทร. 0 2283 5137, 0 2356 7230, 0 2283 6718

E-mail : RIA-PSA@bot.or.th

**แบบฟอร์มรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของ
พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 และกฎหมายลำดับรอง**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็น

1.1 ประเภทของผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็น

- ☐ สถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (โปรดระบุชื่อหน่วยงาน)
- ☐ ผู้ประกอบธุรกิจ (โปรดระบุชื่อกิจการ)
- ☐ หน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ (โปรดระบุชื่อหน่วยงาน)
- ☐ บุคคลทั่วไป เช่น ประชาชน

1.2 ข้อมูลสำหรับการติดต่อผู้ตอบแบบรับฟังความคิดเห็น (โปรดระบุข้อมูลดังนี้)

ชื่อ – นามสกุลผู้ตอบ

ตำแหน่ง

โทรศัพท์ อีเมล

**ส่วนที่ 2 ความเห็นต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 และ
กฎหมายลำดับรอง**

(1) วัตถุประสงค์และมาตรการสำคัญของกฎหมายยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์
บริบททางการเงินการชำระเงิน พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่

- ☐ จำเป็นและสอดคล้อง
- ☐ จำเป็นแต่ไม่สอดคล้อง (โปรดระบุเหตุผล รายละเอียดข้อกฎหมาย และแนวทางแก้ไขกฎหมาย)
- ☐ ไม่จำเป็น (โปรดระบุเหตุผล)

(2) ท่านเห็นว่า กฎหมายเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ หรือเป็นอุปสรรคต่อ
การแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจ
ใด ๆ หรือไม่

- ☐ ไม่เป็นอุปสรรค
- ☐ เป็นอุปสรรค (โปรดระบุเหตุผล รายละเอียดข้อกฎหมาย และแนวทางแก้ไขกฎหมาย)

(3) ท่านเห็นว่า ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างจากกฎหมาย

(4) ท่านเห็นว่า กฎหมายก่อให้เกิดผลที่ไม่คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี (โปรดอธิบาย)

(5) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

ขอความอนุเคราะห์ส่งความเห็นและข้อเสนอแนะ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2567

ผ่านทางอีเมล งานประเมินผลสัมฤทธิ์ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน (E-mail : RIA-PSA@bot.or.th)

หมายเหตุ: ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทรศัพท์ และอีเมล เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิง และติดต่อประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการรับฟังความคิดเห็นสำหรับประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยมีระยะเวลาการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว 10 ปี หรือเพิกถอนที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ข้างต้นเท่านั้น ทั้งนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านอาจถูกเปิดเผย ส่งหรือโอนไปยังหน่วยงานรัฐอื่น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560

1. ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ (มาตรา 5 – 11)

กำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ได้แก่ (1) เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ (2) เป็นระบบการชำระเงินที่รองรับการโอนเงินมูลค่าสูง หรือที่ใช้สำหรับการหักบัญชีหรือการชำระดุลระหว่างสมาชิก (3) ระบบการชำระเงินที่ ธปท. จัดตั้งและดำเนินการหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ ธปท. และให้ ธปท. มีหน้าที่กำกับดูแลระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเพื่อให้ระบบมีความมั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กำหนดให้ ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดวิธีการเพื่อให้สมาชิกในระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต้องปฏิบัติ เมื่อสมาชิกยื่นคำร้องหรือถูกร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการและศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ ถูกฟ้องล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และกำหนดให้มีการคุ้มครองเงิน หลักทรัพย์ หรือตราสารที่สมาชิกดำรงไว้เป็นหลักประกันการใช้สภาพคล่อง การชำระดุล หรือเพื่อการใด ๆ ในระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญไม่เป็นทรัพย์สินที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ของสมาชิกในคดีล้มละลาย ตลอดจนกำหนดให้ธุรกรรมการชำระเงินที่มีผลสมบูรณ์แล้วมิให้ถูกเพิกถอนด้วยเหตุตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย (payment finality)

2. ระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ (มาตรา 12 – 15)

กำหนดลักษณะของระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาต ได้แก่

(1) ระบบการชำระเงินที่เป็นศูนย์กลางหรือเครือข่ายระหว่างผู้ใช้บริการของระบบเพื่อรองรับการโอนเงิน การหักบัญชี หรือการชำระดุล เช่น ระบบการโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบระบบเครือข่ายบัตร ระบบชำระดุล หรือ

(2) ระบบการชำระเงินอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ความเชื่อมั่นของสาธารณชน หรือเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบการชำระเงิน

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ ธปท. มีอำนาจกำหนดให้ระบบการชำระเงินตาม (1) ที่เป็นนวัตกรรมซึ่งนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้และอยู่ระหว่างการทดสอบการให้บริการ หรือระบบการชำระเงินที่มีผู้ใช้บริการของระบบในวงจำกัดโดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบการชำระเงินหรือประโยชน์สาธารณะในวงกว้าง เป็นระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่จะต้องขึ้นทะเบียนกับ ธปท.

นอกจากนี้ กำหนดให้บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ ธปท. หรือได้รับการขึ้นทะเบียนจาก ธปท. ก่อน โดยกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนนั้น ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณสมบัติใดตามที่กำหนด

สำหรับกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ต้องแจ้ง ธปท. โดย ธปท. มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ใช้บริการก็ได้

3. บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (มาตรา 16 – 23)

กำหนดลักษณะของบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาต ได้แก่

- (1) การให้บริการบัตรเครดิต บัตรเดบิต และบัตรเอทีเอ็ม
- (2) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์
- (3) การให้บริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการหรือเจ้าหนี้
- (4) การให้บริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- (5) การให้บริการการชำระเงินอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบการเงิน หรือประโยชน์สาธารณะ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดให้บริการการชำระเงินที่เป็นนวัตกรรมซึ่งนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้และอยู่ระหว่างการทดสอบการให้บริการ หรือบริการการชำระเงินที่ให้บริการลูกค้าในวงจำกัดโดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบการเงินหรือประโยชน์สาธารณะในวงกว้าง เป็นบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับที่จะต้องขึ้นทะเบียนกับ ธปท.

นอกจากนี้ กำหนดให้บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ ธปท. หรือได้รับการขึ้นทะเบียนจาก ธปท. ก่อน โดยกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการของผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตหรือขึ้นทะเบียนนั้น ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณสมบัติใดตามที่กำหนด

สำหรับกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจ ต้องแจ้ง ธปท. โดย ธปท. มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตามหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ใช้บริการก็ได้

อนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินซึ่งมีการรับเงินรับล่วงหน้าจากผู้ให้บริการต้องจัดทำบัญชีเงินรับล่วงหน้าของผู้ใช้บริการแยกแต่ละราย และต้องเก็บแยกออกจากทรัพย์สินของตน โดยไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการอื่นใดได้ และหากผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เงินรับล่วงหน้าที่อยู่ในการครอบครองของผู้ประกอบธุรกิจนั้นจะได้รับการคุ้มครองโดยไม่ถือเป็นทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้การยึดหรืออายัดในคดีแพ่ง หรือเป็นทรัพย์สินที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย โดยในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และ ธปท. จะเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการจัดการเงินรับล่วงหน้า

4. การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน (มาตรา 24 – 35)

ธปท. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการดูแล ความมั่นคง ความปลอดภัยของระบบการชำระเงิน การคุ้มครองผู้ใช้บริการ หรือการส่งเสริมการใช้บริการและการพัฒนาระบบการชำระเงิน เช่น การดูแลฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน มาตรฐานในการประกอบธุรกิจ การบริหารงานตามหลัก

ธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการ การจัดทำบัญชี การส่งงบแสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานต่อ ธปท. และการเก็บรักษาเงินสำหรับบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ

ธปท. อาจกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งงบการเงิน รายงานหรือข้อมูลไม่ว่าในรูปสื่อใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. ประกาศกำหนด และ ธปท. อาจมีคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง ของผู้ประกอบธุรกิจมาให้อภัยคำ แสดงข้อมูล บัญชี เอกสารและหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

ธปท. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน ธปท. เป็นผู้ตรวจการ เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของผู้ประกอบธุรกิจ โดยผู้ตรวจการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ประกอบธุรกิจหรือหยุดประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. ประกาศกำหนด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาต หรือ ธปท. มีอำนาจเพิกถอนการขึ้นทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจนั้นได้ โดย ธปท. มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจที่หยุดประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ใช้บริการด้วยก็ได้

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน หรือฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ธปท. มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจแก้ไขให้ถูกต้อง และหากผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการแก้ไขดังกล่าว ธปท. อาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ หากผู้ประกอบธุรกิจยังคงฝ่าฝืนไม่ดำเนินการ หรือกระทำความผิดซ้ำอีก หรือ ธปท. พิจารณาแล้วเห็นว่า ฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจจะส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือระบบการชำระเงินโดยรวมของประเทศอย่างร้ายแรง ธปท. อาจเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาเพิกถอนการอนุญาต หรือ ธปท. มีคำสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจได้

5. การอุทธรณ์ (มาตรา 36)

ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา 13 มาตรา 15 มาตรา 17 มาตรา 23 มาตรา 31 หรือ มาตรา 32 มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในกรณีที่ ธปท. เป็นผู้ออกคำสั่ง หรือดำเนินการอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ออกคำสั่ง แล้วแต่กรณี

6. บทกำหนดโทษ (มาตรา 37 – 56)

กฎหมายนี้กำหนดโทษทางปกครองและโทษอาญา โดยผู้ใดหรือผู้ประกอบธุรกิจใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์กำหนดไว้ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองกรณีเป็นโทษทางปกครอง และต้องระวางโทษจำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีเป็นโทษทางอาญา แล้วแต่กรณี

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 กฎหมายลำดับรอง และแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560			
		รายละเอียด เช่น	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
1	ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ	- การกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ - การกำกับดูแลสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ - การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเมื่อมีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย	1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ให้บริการระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ 2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 2/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ 3. ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรช. 1/2561 ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย 4. ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรช. 3/2565 ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1)
2	ระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ	- การขออนุญาตการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ - การประกอบธุรกิจระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของ	1. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ 2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 3/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ 3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 16/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 2)

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560			
		รายละเอียด เช่น	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
		ระบบที่ให้บริการระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค	4. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกช. 1/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 3) 5. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 2/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบที่ให้บริการระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค 6. แนวนโยบายมาตรฐานเช็ค มาตรฐานภาพเช็ค มาตรฐานใบแทน มาตรฐานใบแจ้งแก้ไขคลาดเคลื่อน มาตรฐานตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงิน (ว.360/2565) 7. แนวนโยบายมาตรฐานการจัดทำสิ่งพิมพ์ออกจากระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (ว.360/2565)
3	บริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ	- การขออนุญาตและการขอขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ	1. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ 2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 5/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการขอขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ 3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 17/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการขอขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 2) 4. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกช. 2/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการขอขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 3)
4	การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน	- การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ	1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 4/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560			
		รายละเอียด เช่น	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
		- การประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ - การประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ - การกำกับดูแลตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ - การประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ - การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ - การรู้จักและการบริหารจัดการตามความเสี่ยงร้านค้าสำหรับการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (KYM)	2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกช. 3/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 2) 3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 6/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ 4. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกช. 4/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์ทั่วไปในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ (ฉบับที่ 2) 5. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 7/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ 6. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 9/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ 7. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 10/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลตัวแทนของผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ 8. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 11/2561 เรื่อง นโยบายและมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ 9. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 12/2561 เรื่อง การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ 10. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 13/2561 เรื่อง มาตรฐานชิปการ์ดกลางสำหรับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560			
		รายละเอียด เช่น	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
		- การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - การดำเนินการจัดการเงินรับล่วงหน้ากรณีผู้ประกอบการบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจการเงิน - การยกระดับการดูแลและจัดการเหตุการณ์ทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงินอย่างเพียงพอและทันทั่วถึง	11. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 14/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์การรายงานข้อมูลด้านการชำระเงินต่อธนาคารแห่งประเทศไทย 12. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 18/2561 เรื่อง การกำหนดแบบบัตรประจำตัวผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน 13. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 19/2561 เรื่อง การกำหนดแบบรายงานการตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน 14. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน 15. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 2/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบริการโอนเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ 16. แนวนโยบายการใช้มาตรฐาน Thai QR Code ในธุรกรรมการชำระเงิน (Policy Guideline: Standardized Thai QR Code for Payment Transactions) (ว. 461/2562) 17. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2563 เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ 18. แนวปฏิบัติในการให้บริการพร้อมเพย์สำหรับบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) (ว.1408/2563) 19. แนวนโยบายการรู้จักและการบริหารจัดการตามความเสี่ยงร้านค้าสำหรับการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Policy Guideline: Know Your Merchant (KYM)) (ว. 948/2564)

พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560			
		รายละเอียด เช่น	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
			20. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) ตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน 21. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2565 เรื่อง แต่งตั้งผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน 22. แนวนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน (ว. 224/2566) 23. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 6/2566 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการจัดการเงินรับล่วงหน้ากรณีผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ตามมาตรา 21 และการแจ้งเหตุตามมาตรา 22